

Paul V. Rubow.

III.

PAUL V. RUBOW

9. Januar 1896–7. April 1972.

Tale i Videnskabernes Selskabs Møde den 8. December 1972.

Af **F. J. Billeskov Jansen**

Paul Victor Rubow fødtes den 9. Januar 1896 i København. Faderen, Victor Rubow, som var Læge, var kendt som en skarp-sindig og nøgtern Kliniker; fra 1908 Overlæge paa Finsensinstituttet, 1926–29 Sundhedsminister. Rubow havde øjensynlig alle Dage megen Respekt for sin Fader som Forsker og Organisator. Drengen blev sat i pædagogisk fremskridtsvenlige Skoler, først i Det danske Selskabs Skole, hvis Forstander var C. N. Starcke, fra Januar 1909 i Hanne Adlers Fællesskole for Drengene og Piger, hvorfra han blev nysproglig Student med smukt Resultat i 1913. Den fremtrædende Pædagog og Litteraturforsker, Georg Christensen, der havde virket som Dansk lærer paa begge Rubows Skoler, hyldedes af denne paa 50-Aars Dagen i 1927 (Politiken 11. Marts) og i Biografisk Leksikon. 1918 blev privat udgivet et lille Jubilæumsskrift om Frk. H. Adlers Fællesskole 1893–1918; heri skrev Paul Rubow en meget smuk og varm Artikel, *Frøken Adler*, som ikke kom med i Bibliografien i Festskriftet til Rubow (1956). I denne Karakteristik kalder den tidligere Elev »Retsindighed« for Frk. Adlers herskende Egenskab, og han slutter med en illustrerende lille Historie. Frk. Adler »havde mig mistænkt for et yderst respektstridigt Sindelag (og jeg var sandt at sige ikke alt for upaaklagelig i Disciplinærsager) . . . Saa en Dag kom jeg for sent, tror jeg, og hun kaldte mig ind paa sit Værelse og sagde, at dette gik for vidt, det var vist bedre, jeg søgte min Undervisning anden Steds, hvis jeg blev ved med at holde den Kurs. Men . . . hun gik for en Gang Skyld alt for vidt, og det dristede jeg mig til at sige hende lige ud omtrent saaledes: »Nej Frk. Adler, der gør De mig virkelig Uret, De er altid paa

Nakken af mig og i den sidste Tid ligefrem forfølger De mig«. . . . Frk. Adler svarede paa denne Explosion: »Nej Rubow, det vil jeg ikke have, du skal tro; det gør mig meget ondt, du har Følelsen af, at vi forholder os saadan imod dig her i Skolen«. Og dermed var Misforstaaelsen blæst bort for bestandig.« I Hundredeaaret for Hanne Adlers Fødsel kom et nyt og større Festskrift; i en Anmeldelse af dette, paa Fødselsdagen 28. Maj 1959, tillægger Rubow stadig Frk. Adler Retsind, men føjer til, at hun savnede Menneskekundskab. Man faar nu Billedet af en aandelig Despot, som sad »haardt paa de unge Lærere og som vilde, at Eleverne fra første til sidste Klasse skulde være hendes Værk«.

Da Rubow som 17-aarig kom til Universitetet, valgte han at læse til Skoleembedseksamen med Fagene Dansk, Fransk og Tysk. Han gik flittigt paa Forelæsninger og deltog aktivt i Eksaminatorier og Øvelser hos Professorerne Vilh. Andersen og Vald. Vedel, Verner Dahlerup og Finnur Jónsson; terpede i en kammeratlig Gruppe Julius Paludans tørre Lærebøger i Litteraturhistorie. Han var dog, som i Skolen, en noget respektløs Elev. Vilh. Andersen sagde om Rubow til en af de andre Studenter: »Han er saa skarp, at man kan skære sig paa ham«.

Rubow var naturligvis ikke blot en flittig Gæst paa Universitetet, han besad allerede en udstrakt Læsning i og uden for dansk Litteratur. Det var en ung Lærd, der i 1915 som Afløsning for Speciale i Dansk til Professor Vilh. Andersen skrev en Afhandling om *Georg Brandes' Forhold til Taine og Sainte-Beuve*. Den blev trykt i Edda det følgende Aar (samt i Litterære Studier 1928). Vi kan her konstatere Forfatterens sikre Blik for den litterære Paavirknings Problemer samt hans tidlige Fortrolighed med fransk Litteratur.

Det var i disse Aar, at Arbejdet paa Ordbog over det danske Sprog var ved at tage Form. Professor Verner Dahlerup havde siden 1901 systematisk indsamlet Citatstof, i Maj 1915 overtog Det danske Sprog- og Litteraturselskab Ansvaret for Udgivelsen, og det var naturligt, at unge Kræfter søgte til det store nationale Værk. I 1916 knyttedes Rubow til den supplerende Indsamling af Citater; samme Aar besluttede han at sigte mod Magisterkonferens i nordisk Filologi. Denne bestod han i Oktober 1919, og udnævntes s.A. til Redaktør ved Ordbogen, hvor han forblev til 1929, afbrudt af to Ophold i Paris, som senere skal omtales. Den

filologiske Skoling, Rubow fik til Konferensen og under Ordbogsarbejdet kan ikke overvurderes. Han paatog sig dristigt at skrive om saa vanskelige Smaaord som Pronominerne *de, den, denne, hver*; hans største Præstation er de femten Spalter om det lille Ord *en*, som Talord, Pronomen og ubestemt Artikel. Han har desuden behandlet Adjektiver som *fæl* og *fælles*, Substantiver som *Folk* og *Hjul*, Verber som *høre, kende, komme*. Det var med det gode Verbum *at kunne* og det tilhørende Substantiv *Kunnen*, at Paul Rubow sluttede sin Virksomhed som Ordbogsredaktør, hvor han ikke blot hævdede sig som praktisk Filolog, men ogsaa som Deltager i Møderne, hvor Redaktørerne drøftede stort og smaat. En af disse, Aage Hansen, har vidnet, at da Rubow forlod Ordbogen i 1929, blev »ordbogsmøderne . . . ikke helt det samme som før. Den charmerende yngling, for hvem alting syntes at gå som en leg, spredte ved sit vid og sine historier munterhed og hygge og liv i sammenkomster der ifølge sagens natur let kunne blive sagligt tørre og kedelige« (Danske Opslagsværker, 1971, S. 101–02). Men Rubow tabte ingenlunde Interessen for Ordbogen; han anmeldte flere af Bindene og gjorde deri ærligt og redeligt Reklame for dette Værk, han selv skyldte saa meget fra de Ungdomsaar, hvor han var som den Gasovn i hvilken alting lykkes.

Den charmerende Yngling havde nemlig allerede som Student besvaret Universitetets Prisopgave for 1918 i nordisk Filologi: »En kritisk Skildring af de Forsøg, der i det 19. Aarhundredes danske Prosalitteratur er gjort paa at efterligne ældre nordisk Sprogform«, og han havde for sin Besvarelse vundet Guldmedalje. Bedømmelsen, som er underskrevet af Finnur Jónsson, Verner Dahlerup og Vilh. Andersen, konstaterer, at Forfatteren har løst Opgaven »ved en sjælden forening af sproglig lærdom og litterær smag og intelligens« (Universitetets Festskrift, Nov. 1919, S. 160–61). Afhandlingen, som var paa 400 store maskinskrevne Sider, var en vældig Arbejdspræstation, især paa Grund af det omfattende Citatmateriale. Den blev udgivet under Titelen *Saga og Pastiche* (1923) i smukt Tryk med Støtte af Carlsbergfondet. Forfatteren havde da bortskaaret en Del generelle Betragtninger og adskilligt sprogligt Materiale. Han har taget Hensyn til, at Bedømmerne savnede Chr. K. F. Molbech og Karl Larsen. »Saga og Pastiche« har ved sin omfattende filologiske Dokumentation haft grundlæggende Betydning for dansk Stilforskning; dens Periodisering har

nyorienteret dansk Litteraturhistorie; det var heri, der for første Gang klart og klogt skelnedes mellem Romantik og Romantisme i dansk Litteratur. Den store Afhandlings Resultater staar praktisk taget urørte; 1968 kunde udsendes et fotografisk Optryk.

Inden sin Magistergrad havde Rubow forberedt Doktorgraden og den 12. April 1921 kunde han forsvare sin Disputats, *Dansk litterær Kritik i det nittende Aarhundrede indtil 1870*. Hovedparten af Stoffet ligger inden for samme Tidsramme som Prisopgaven. I den nye Afhandling dominerer ikke Sprog, men Tanke. Den danske Kritik i Idealismens Tidsalder beskrives som æstetiske Systemer, før, under og efter Heiberg; Rubows Disputats er et Stykke beskrivende Filosofihistorie. Rahbeks Principløshed dømmes haardt, og i anskuelig Succession karakteriseres Oehlschlägers Vurdering af et Værk efter dets Formaaen at bevæge en Læser eller Tilskuer, Heibergs formale og tekniske Kritik, samt Clemens Petersens og den unge Georg Brandes' Tilbagegang til Værkets Budskab. Trods denne abstraherende Tendens tegner Disputatsen raske og levende Rids af adskillige Kritikerpersonligheder — foruden de ovennævnte af P. L. Møller, Goldschmidt og Hauch. Med aabenlys daarlig Samvittighed forsøger Præses at liste uden om Søren Kierkegaard, skønt denne er »den betydeligste af Fyrrernes Skribenter« og »i en vis Forstand . . . den ypperste af Tidsalderens Kritikere, idet ingen som han er i Stand til at tilegne sig et Kunstværk paa personlig og aandfuld Maade«. De faa Linjer, Rubow derefter ofrer paa Kierkegaards kritiske Afhandlinger, yder paa ingen Maade Retfærdighed over for Bærekraften i Kierkegaards æstetiske Analyser og Domme.

Det var ikke mærkeligt, at den unge Rubow, sprængfyldt af Læsning, ønskede at komme ud. Han søgte Lektoratet i dansk Sprog og Litteratur ved Paris' Universitet; det blev besat med en af hans ældre Samtidige; 1923–25 og senere 1928–29 nød Rubow imidlertid godt af de overordentlige Fordele, som denne Post byder en ung humanistisk Forsker, der kan høre Forelæsninger paa Collège de France, benytte de store Biblioteker og efter sin Pengepung købe gamle og nye Bøger. Rubow gav Paris sit Hjerte, og vendte ofte tilbage til sin Elskede. I Oktober 1940, da jeg sad dernede, under tysk Besættelse, skrev han til mig: »Om du kunde begribe hvor græsselig jeg længes efter Paris og Versailles og alt det. Desværre er det umuligt at tage saadan noget med sig. Man

har kun Duften i Hænderne, og endda fortager den sig snart«. I Forbindelse med Rejser i Syden samledes hos Rubow den Opfattelse, at »Bøger af den latinske Tradition har et afgjort Forspring for de andre. De er fri for de nordiske Taager og de barbariske Folkefærds klæge Tungvind. Deres Klarhed stammer fra Middelhavslandenes klare Himmel. Deres Fynd og Lys er en Gave af evigt Værd. Klassikerne alene, og deres Fortsættere indenfor de romanske Litteraturer, kan give Forestilling om de uundværlige Ting i et Skriftværk: Tonens og Farvens Enhed, Elementernes Harmoni, de smukke Proportioner, den sikre Smag.« Og derfor: »Kun gennem den stadige Kontakt med den græske og latinske Tradition vil de Danske kunne hævde sig som en litterær Nation« (De nye Bøger, Dec. 1941).

Der var saaledes to Hovedkilder til Rubows videnskabelige Uddannelse, den intime Omgang med det danske (og nordiske) Sprogstof og den brede Tilegnelse af europæiske Klassikere, med Forkærlighed for de franske.

Paa et dobbelt Fundament af dansk Filologi og fransk Genreforskning byggede Rubow sin rigeste Forskning i Aarene omkring 1930. Allerede — det er et Adverbium, der stadig melder sig, naar Talen er om Rubows Produktion — allerede i 1924 havde han paa Dansk, og 1926 paa Fransk, skrevet om »Idé og Form i H.C.Andersens Eventyr«, Skitsen til den geniale Fremstilling i *H.C.Andersens Eventyr* (1927), sindrigt opbygget i tre Dele, først den verdenslitterære »Forhistorie«, i Kortform Eventyrets, Fabelens og Parabelens Historie, derefter »Idé og Form«, dvs. Verdensanskuelse og Poetik hos H.C.Andersen, og endelig den fornemt eksemplificerede Gennemgang af Eventyrenes »Sprog og Stil«. Ord fra Fortalen blev bestemmende for en Generation af danske Litteraturforskere: »en Digtets halve Skæbne er den Tilstand, hvori han modtager Genren, han dyrker«. »Kun gennem streng Distinktion gaar Vejen til videnskabelig Orden og Skønhed«. Næste Aar, 1928, kunde Dr. Rubow samle en stor Bog af *Litterære Studier*, hvor han optrykte Afhandlingen om Brandes, forskellige Stykker om Shakespeare, Cervantes, det 18. Aarhundrede og J.P.Jacobsen. Ny var en vægtig Artikel om Diderot. I Forordet brugte han Ord, der nok kunde gøre hans højagtede Lærere forskrækkede; han mente, at den fornemme litterære Videnskab ikke nyder tilstrækkelig Anseelse, bl. a. paa Grund af »en vis

uhygiejnisk Omgang med de Begreber den arbejder med.« Som Middel herimod anbefaler han »en forstandig Diæt« og advarer da mod Begreber som Udvikling, Nationalitet og Humor inden for Litteraturforskningen.

En virkelig Forskrækkelse fik den nordiske Faggruppe, da Rubow o. 1. Juni 1928 søgte Professoratet i nordisk Filologi, som vilde blive ledigt ved Finnur Jónssons Afgang. Omtrent samtidig trykte Rubow i Tilskueren sin udfordrende Artikel, *Den islandske Familieroman*, hvori han hævdede, at de islandske Slægtssagaer var Romaner efter fransk Forbillede. Finnur Jónsson skrev heftigt herimod i Politiken for 8. August, og Rubow svarede i Tilskueren med *Den islandske Sagalitteratur i Nutiden*. I Dag véd alle, at Retten var paa Rubows Side.

Fakultetet foreslog et ekstraordinært Professorat til Rubow; det blev af Ministeriet begrænset til et Docentur, og fra 1. August 1929 ansattes Rubow da som ekstraordinær Docent i nordisk Sprog- og Litteraturforskning. »Saga og Pastiche« havde Undertitlen: »Bidrag til dansk Prosa-historie«. Rubow havde desuden udgivet A.S.Vedels Folkevisebog (1926) og skrevet om Stilen i Landskabslovene (1927). Han holdt nu Forelæsninger over Reformationstidens Sprog o. lign. Han var paa Vej til at udføre sin store Plan om den danske Prosastils Historie. Men saa tog Vilh. Andersen, Professor i nordisk Litteratur, sin Afsked ved 65-Aarsalderen, og 1. Oktober 1930 efterfulgtes han af Rubow, som nu fik et udvidet Ansvar for de danske Litteraturstudier. Da Valdemar Vedel i 1933, ligeledes for 70-Aaret, trak sig tilbage, besattes hans Embede ved Kaldelse med Rubow, som var Professor i almindelig Litteraturvidenskab fra 1. December 1933 indtil 1. Februar 1966.

Som Forelæser øste Rubow, vel navnlig i de tidligste Aar, af et uhyre Overskud. Han kunde tage et Forfatterskab i sin Haand og under Forelæsningens tre Kvarter faa det beskrevet og vurderet, saa Tilhørerne tabte Pusten. Hans Gennemgang af digteriske Tekster var ikke meget systematisk, men gav ham Anledning til træffende Detailkommentar. I Øvelsesformen var han en næsten taalmodig Tilhører til Studerendes Meddelelser, men kun sjælden gav han en udførlig Kritik af Præstationen. Ved den mundtlige Eksamen, hvor jeg talløse Gange har været Medeksaminator, var han elskværdig og udfoldede tit et muntert Væsen. Det kunde ikke ses eller høres paa ham, at han skønnede at have en middelmadig

Kandidat ved Bordet. Naar vi naaede til Magisterkonferensens sidste Etape, Forelæsningen, var han en oftest resigneret Dommer. Da en vordende Magister kom ind paa Maeterlincks *Vie des Abeilles*, hvis Observationer Rubow nærede Mistro til, skrev han paa et Stykke Papir følgende Bogtitel: »Trente ans d'observation cynique. Souvenirs sur mon petit chien. Par P. V. R. Ancien président de »L'aboi«.« Rubow gav sine Elever meget imellem Timerne, den lille Snak i Frikvarteret, og især ved Besøg hos ham. Han ofrede uden Indskrænkning sin Tid og sin Charme paa dem der kom for at fortælle om egne Studier. Han vejledte næppe direkte, men gav i spredte Antydninger og under Tale om det der optog ham selv den Besøgende den Opmuntring han trængte til. Nogle af Rubows Samtidige, som Carsten Høeg og Helge Topsøe-Jensen, har vidnet om den inspirerende og elektricerende Indflydelse han havde paa dem. Mine jævnaldrende og yngre kan bekræfte, at man forlod Rubows Stue som ladet op for adskillige Uger. Denne aandelige Gavmildhed har knyttet mange til Rubow, og fastholdt dem, selv naar den Malice, som ogsaa var en Del af hans Natur, foraarsagede Smerte og Skuffelse.

De første Aar i Embede blev videnskabeligt meget frugtbare. I et personligt, fastformet Fransk skrev Paul-Victor Rubow *Hippolyte Taine. Etapes de son oeuvre* (1930), og han grundlagde definitivt Brandes-Studiet med *Georg Brandes og den kritiske Tradition i det nittende Aarhundrede* (1931), hvor Rubow skildrer de Etaper, ad hvilke Brandes naar til en moden Anskuelse af Liv og Videnskab. I de samme Aar fordyber Rubow sig i Problemerne omkring *Originaler og Oversættelser* (1929), som en lille, tankerig Bog hedder; den store Eksemplifikation kom med »*Shakespeare paa Dansk. Et Udsnit af den litterære Smags Historie*« (1932), hvis Hovedindsats er den indgaaende Analyse og Bedømmelse af Edvard Lembkes Shakespeareoversættelse. Rubow viste sin egen Smag og Formaaen inden for Oversættelseskunsten med fornemme Prøver af *Prosaens Kunst* (1938) hos Pascal, La Bruyère, Fénelon, Voltaire, Vauvenarques og Buffon, og senere med Versoversættelser fra Latin, hvoraf den mest aandrige uden Tvivl er *En Samling Vers af Ovid* (1944). — *Første Mosebog, oversat i gammel Stil* (1943) staar midt i den Tyveaarskrig, Rubow førte med den tysk-nordiske Bibelkritik. Over for denne opløsende Kildeforskning hævdede Rubow, at Bibelens Bøger var kunstneriske Hel-

heder; Rubows Syn paa Genesis og andre Dele af Bibelen hører sammen med hans Fortolkning af de islandske Slægtssagaer. En elementær Fremstilling af Principperne herfor gav Rubow med Lærebogen »*Den kritiske Kunst. En Afhandling om filologisk Litteraturforskning*« (1938), som han flere Gange lagde til Grund for sin Undervisning.

Omkring Midten af Trediverne ændres Paul Rubows videnskabelige Form og Sigte. Han lægger ikke an paa at udarbejde store, bredt dokumenterede Skrifter, men foretrækker det rask udførte, knappe Essay; Kronikken bliver Støbeformen for lige ved 350 Artikler. Samtidig træder Undersøgelsen af Form, Kilder, Genrer tilbage for det psykologiske Portræt. »Allerhelst, sagde han til mig engang i Fyrerne, vilde jeg vide hvordan disse Digtere ser ud indeni.«

Paa den Lap Papir, hvor Rubow ved Eksamen skrev Titelen paa de 30 Aars Hundeiagttagelser tilføjede han, stadig paa Fransk: »En ypperlig Bog. Forfatteren tænker og taler som en Hund. Som den sande Mystiker han er har Hr. Rubow forstaaet at dykke helt ned i Sjælen paa et af disse ukendte Væsner. Sammenlignet med Hr. Maeterlincks Arbejde betegner dette et enormt Fremskridt. On dirait que M. Rubow se mouche du pied.« Det var i 1942, og dette Kradseri tegner med flerfoldig Ironi Rubows Interesse for Sjælegranskning.

Resultatet af denne blev en lang Række midtpunktsøgende Karakteristikker af Forfattere og Forfatterskaber, talrigst fra Frankrig, fra Rabelais over Pascal og Racine, Rousseau og Voltaire, Flaubert, Zola og Maupassant, Paul Bourget, Léon Daudet, Barrès og Péguy til Gide og Jules Romains. Tonen i disse Essays rækker fra den henførte Lovprisning, f. Eks. af Anatole France, som kaldes den sidste Klassiker, og til den mest hvasse Kritik, som skærer en Mand op for vore Øjne. Dette sker med Johannes V. Jensen, Paul Valéry og Nis Petersen. Med nogen Forsigtighed gaar Rubow til Angreb paa Dostojevski. Men Rubows Smag var ikke begrænset til den galliske Klarhed. Han var blandt de første til herhjemme at prise Proust; Rubows Beundring for lidet franske Aander som William Blake og Vilh. Grønbech er næsten uden Grænser; den gjaldt ogsaa Grønbechs eminentte Fortolkning eller Parafraze af Blakes Skrifter. Om denne Bog sagde Rubow engang, at det er den bedste, Blake har skrevet!

Rubow samlede sine Artikler i Bind; 1935–58 kom, næsten

som en Aarbog, sytten Essayssamlinger: *Smaa kritiske Studier* hed den første og Betegnelsen kan gælde for dem alle, skønt de, lidt anstrengt, fik hver sin Titel. I denne Række kommer danske Klassikere ofte for, som Grundtvig, Heiberg og Paludan-Müller. Rubow genoptrykte ogsaa Bidrag til Samlingsværker som *Danske i Paris, Rom og Danmark, Danske Digtere i det 20. Aarhundrede* og *Dansk biografisk Leksikon*. Det var til det sidstnævnte Størværk, Rubow leverede det mest holdbare af sin Produktion i hele denne Periode. Man kan af Dansk biografisk Leksikon, som udkom i 27 Bind og med forunderlig Præcision 1933–44, sammensætte en Suite Biografier, der baade samler Tidens Viden om Forfatterne og giver ny Indsigt: Ewald – Wessel – Rahbek. Ingemann – Hauch – Heibergerne og Hertz – Paludan-Müller – P. L. Møller. Drachmann – Gjellerup – Henrik Pontoppidan – Gustav Wied. Hans Hartvig Seedorff. For saaledes at nævne de vigtigste. Det hører til de mange lykkelige Omstændigheder, som frembragte DBL, at Rubow stod rede til at medarbejde. Han var paa det Tidspunkt i Sandhed leveringsdygtig inden for den korte Monografi.

Rubow har aldrig ført sin Pen med mere Verve end her omkring 1940. I to smaa Bøger gav han sig, med Virtuøsens kaade Sikkerhed, Sproget i Vold. Første Gang i *En theologisk Dunciade* (1939), rettet mod den teologiske Professor J. C. Jacobsen, som noget haardt havde kritiseret Rubow. Dennes 'Gensvar' er unægtelig vittigt, men tillige unødigt raillerende over for den aldrende Kollega, som altid saa stærkt havde hævdet Videnskabens Værdighed. Anden Gang i *Kunsten at skrive* (1942). Naar Rubow heri vil røbe Skrivekunstens Hemmeligheder, give Regler for at skrive godt, saa former hans Sætninger sig saa lette og saa luftige, at de selv bliver Bevis for deres Paastande.

Helt havde Rubow ikke opgivet den store Form. Med forelsket Omhu beskrev han *Holger Drachmanns Ungdom* (1940), og fortsatte, tøvende, med *Holger Drachmann 1878–1897* (1945), det holdt haardt at faa ham til at give Monografien en kort Afslutning i *Holger Drachmann. Sidste Aar* (1950). Tyngdepunktet ligger, biografisk og æstetisk i den første Del, Liv og Digning i Ungdommen; der er Slægtskab mellem denne Bog og *Victor Hugos Lyrik. Studier over de ældre Digtsamlinger* (1948).

Det mærkes, at Rubows Læsning gled over i historiske Skrifter; han skrev to Smaabøger om »*Napoleon III. En Diktator fra 1848*« (1948) og »*Solkongen. Ludvig XIV af Frankrig*« (1949). Den

stærke Smag af Tidsalder tiltrak ham mere end nogensinde. Det er vistnok de historiske Iagttagelser, der er de værdifuldeste i Bøgerne *Shakespeare og hans Samtidige* (1948), *Shakespeare i Nutidsbelysning* (1948), *Shakespeares Hamlet* (1951), samt i den Række smaa Afhandlinger, Rubow lod trykke i vort Selskabs Skrifter: *Hamlet og Boghandlerne* (1952), *Shakespeares Ungdomsstykker* (1955), *Trold kan tæmmes* (1957), *Kong Henrik den Sjette* (1959), *King John* (1960), *Shakespeares Sonetter* (1967).

Mere af den gamle Kraft var der i de hjemlige litteraturhistoriske Undersøgelser, som skulde blive Rubows sidste Bidrag til vort Aandsliv. De samler sig især om det vigtige, aldrig tilstrækkelig studerede Tidsrum fra o. 1845 til op mod 1870. I en lille Bog, *Oehlenschlägers Arvtagere* (1947) giver Rubow præcise Oplysninger om Kristian Arentzen og F.L.Liebenberg. Den næstsidste Essayssamling *Epigonerne* (1956) hylder blandt andre Kaalund, Ploug, Hostrup og Chr. Richardt: den fine Eftersmag i Litteraturen oven paa Klassikernes overdaadige Ydelser. Herimellem ligger et helt lille Skrift om *Vilhelm Bergsøe og hans store Roman* (1948). Rubows legitime Henrykkelse for *Fra Piazza del Popolo* kommer i et spændende dialektisk Forhold til Clemens Petersens haardhændede Anmeldelse, som her aftrykkes over 16 Sider.

Rubows Bedrift fra Halvtredsernes Tiaar falder inden for Søren Kierkegaard-Forskningen. Med *Kierkegaard og hans Samtidige* (1950), *Goldschmidt og Kierkegaard* (1952), samt *Kierkegaard og Kirken* (1955) har Rubow faaet slaaet fast, saa det aldrig kan glemmes, at Kierkegaard skrev for København og det øvrige Danmark, og at enhver tidshistorisk Fortolkning maa begynde inden for Voldene med Afstikkere til Frederiksberg og Nordsjælland. Det er da ogsaa for den internationale Kierkegaard-Forskning blevet helt klart, at dens Dyrkere maa beherske Dansk, ikke blot for at læse Kierkegaard selv men ogsaa hans Samtidige, og de danske Kommentarer dertil, ikke mindst Rubows. Dennes sidste Arbejde der handlede om *Goldschmidt og Nemesis* (1968) har ikke samme Styrke. Den mangler, som Forfatteren i Bogen siger om Goldschmidts »Kjærlighedshistorier fra mange Lande« »Enhed og Sammenhæng«.

Alligevel læser vi den med Omhu, ligesom den alt, alt for vidtløftige Nedrakning af Johannes V. Jensens Hamlet-Oversættelse, som Rubow trykte i et Universitetsfestskrift 1961. Rubow har

aldrig skrevet noget helt overflødigt. I nogle Aar strøede han om sig med Anmeldelser, ofte korte, ligesom henslængte og tit, efter Anatole Frances Mønster, uden ret megen Beskæftigen med den anmeldte Bog. Men altid var der noget af Betydning i den korte Artikel, som i Kronikken og Skriftet. Hos Rubow rejser Tanken sig i hvert Punktum, som han selv siger om sin elskede Livsfilosof Alain (i Mit Bibliotek etc., 1943). Et Citat af den samme Filosof oversætter Rubow saaledes: »Den sande Rigdom ved den synlige Verden ligger i Detaljen. At se er det samme som at gaa Enkelthederne igennem, standse lidt ved hver eneste, og atter at omfatte Helheden med et Blik«. Det er den samme Sans for det levende i det enkelte, som Rubow har udtrykt saaledes i »Kunsten at skrive«: »Hos den sikre Skribent har Ord og Konstruktioner en særlig Værdi, hver Gang de bruges, et Mere eller et Mindre eller et Andet end Ordbogens og Grammatikens Definitioner og Forskrifter«.

Meget af det Rubow har set og nedskrevet vil blive staaende, og det er altsammen værd at betragte og at overveje endnu en Gang. Rubows Spændvidde var enorm. Der var Begavelse og Lærdom i ham til et mindre humanistisk Fakultet. Hans Læsning havde naturligvis sin Grænse, men denne flygtede for vort Blik, ligesom Horisonten paa Prærien. Hans Judicium var saa fast og sikkert, at man næsten altid bøjer sig for det. I mundtlig Fremstilling, og undertiden i skriftlig, kunde hans Kritik løbe løbsk. Jeg mindes med Betagelse og Gysen mit første Besøg hos Rubow, hvor han ofrede en halv Time paa at reducere Harald Høffding in absurdum. I det filosofiske Fakultet kunde han, baade til Forsvar og Angreb, bruge Udtryk der ikke dækkede hans saglige Forhold til Sagen.

Mindet om Rubow er meget levende hos alle, der har haft Berøring med ham. Aage Hansen har nævnt hans oplivende Virkning i Ordbogsmøderne. Rubow var næsten alle Dage en munter Mand. I et Interview fra 25. Nov. 1944 begynder Journalisten, Erik Dreyer, B. T., med at fortælle om en Kolportør, der vil sælge Rubow et Værk, uden at vide, at Rubow selv er Medarbejder ved det. Og saa fortsættes der: »— Ja, det er det mærkeligste, man kan opleve, siger Rubow, da vi lidt efter staar i hans store Stue, hvor der er Bøger overalt, i Reoler, der naar helt op til Loftet. For ikke saa længe siden var jeg ude for en rigtig jydsk Agent, der ogsaa

vilde sælge Bøger. Han kom op til mig og sagde: »Hør, De læser vist ikke ret mange Bøger, nu skal De se, hvad jeg har ...«. Jeg viste ham ind i min Stue, men han tabte ikke Fatningen. »De Bøger her er nu ikke saa go'e som dem, jeg kan skaffe Dem,« sagde han. »Hvad er det da for nogle?« spurgte jeg. »Bibler!« Jeg forsøgte spagfærdigt at fortælle, at jeg havde en Bibel fra 1456 — hvortil han omgaaende replicerede: »Saa er mine nu meget bedre — de er nemlig helt nye!«

I et Nærbillede har Christian Elling aftegnet, eller maaske bedre affotograferet Rubow i Hornbæk, en Mand et Stykke op i Aarene, der fortæller om sin Barndom i dette Landskab og ligesom søger sit Billede fra dengang. Ikke uden Bevægelse slutter Elling: »Man takker for Ture med Rubow« (Berl. Aftenavis 31. 2. 1959).

»Sidste Aar — triste Aar« skrev Rubow over det afsluttende Kapitel af hans »Holger Drachmann«. Han selv fik den Glæde, at han kunde blive i Professorboligen St. Kannikestræde 11, ogsaa da han var gaaet af fra sit Embede. Jeg tror aldrig, jeg har hørt ham saa glad, som da jeg i Telefonen kunde meddele ham Konsistoriums Beslutning herom. Her var hans Hustrus kærlige Omhu, den vældige Bogsamling og nogle Venners og Elevers Besøg hans Opmuntring. Han fik ogsaa skrevet, hvad nedenstaaende Bibliografi viser, et forbavsende stort Antal Anmeldelser og andre Artikler. Blandt Mennesker kom han meget lidt, heller ikke her i Selskabet. Rubow var Medlem fra 1942. De første Aar kom han en Del til Møderne; han har været Medlem af Bedømmelsesudvalg og talt Mindeord om Vilh. Andersen og Paul Krüger. Han har forelagt Studier i Kierkegaard og især i Shakespeare. Til aller sidst taalte han kun kortere Samtaler. I en Dagbogsoptegnelse om et Samvær med Rubow skriver Elling: »Pauls Aand lyser som tilforn, dog bag et Slør af Træthed« (Aftenspil, 1971, 62). Rubows Sygdom var Leverkræft; en akut Krise indtraadte, og han døde 7. April 1972.

Vi maa da se for os baade den sprudlende og den trætte Rubow, den uendeligt taalmodige Citatudskriver og den hastige og heftige Dommer, den generøse Rubow og den kapriciøse Rubow. En Gaade for mange; det er som Psykologien slipper op over for Tilfældet Rubow. Vort Selskab vil ære Mindet om Paul V. Rubow, en stor Lærd, en kritisk Aand og en lykkelig Elsker af det danske Sprog.

Bibliografi 1956–1971

udarbejdet af PAUL RAIMUND JØRGENSEN i Fortsættelse af Bibliografi i Festskrift til Paul V. Rubow, af Henrik Nyrop-Christensen, Kbh. 1956.

629. *Epigonerne*. Afhandlinger og Portrætter. – Munksgaard, Kbh. 1956. – 136 Sider.
Indhold: Epigonerne. (613). – H. V. Kaalund – en Epigon? (590a). – Carl Ploug, Digteren og Redaktøren. (579). – Ploug og Hostrup. (581). – Chr. Richardts Digtning og Livsskæbne. (610). – For hundrede Aar siden. (614). – En Jubilar. (615). – To Venner. (597). – N. M. Petersen. (565). – En af Videnskabens klassiske Skikkelser. (588). – J. P. Jacobsen i nyt Lys. (558). – Historiske Romaner. (617). – Prosper Mérimée i ny Belysning. (383). – A. Conan Doyle. (587). – En Skærsommernats-Drøm ... (488).
630. Den engelske ordbog. – Flensborg Avis' Kronik 12. Jan. 1956.
 Anm. af C. A. Bodelsen: Dansk-engelsk Ordbog. (Kbh. 1956).
631. Anm. af Aage Schiøttz-Christensen: Om Sammenhængen i Johannes V. Jensens Forfatterskab. (Kbh. 1956), og Kai Friis Møller: Lyset fra Norden. (Kbh. 1956). – Berl. Aft. 25. Jan. 1956.
632. Ærværdig Englænders Betragtninger. – Berl. Aft. 8. Febr. 1956.
 Anm. af John Evelyn: Dagbog, ved Anne Friis. (Kbh. 1955).
633. Heinrich Heine og Danmark. – Berl. Aft. 15. Febr. 1956.
 I Anledning af 100 Aars Dagen for Heines Død 17. Febr. 1856.
634. Madvig. – Berl. Aft. 29. Febr. 1956.
 Anm. af: Johan Nicolai Madvig. Et Mindeskrift. Udg. af Det kgl. danske Videnskabernes Selskab og Carlsbergfondet. I. (Kbh. 1955).
635. Puslingen og Guvernanterne. – Berl. Aft. 21. Marts 1956.
 Anm. af Harry T. Moore: The Intelligent Heart. (London 1955), og Bea Howe: A Galaxy of Governesses. (London 1954).
636. Ny Tolstoj. – Berl. Aft. 25. April 1956.
 Anm. af Leo Tolstoj: Krig og Fred. Overs. under Redaktion af Prof. A. Stender-Petersen. (Kbh. 1956).
637. Kierkegaard i det Uendelige. – Berl. Aft. 9. Maj 1956.
 Anm. af Mogens Poulsen: Kierkegaardske Skæbner. (Kbh. 1955), og Frithiof Brandt: Søren Kierkegaard. (Stockholm 1955).
638. E. Poe paa Dansk. – Berl. Aft. 16. Maj 1956.
 Anm. af Edgar Poe: Mordet paa Rue Morgue. Overs. af Jørgen Max Jørgensen. (Kbh. 1956).
639. Henrik Ibsen -. – Berl. Aft. Kronik 17. Maj 1956.

- I Anledning af 50 Aars Dagen for Ibsens Død 23. Maj 1906. – Optr. i »Herman Bang og flere kritiske Studier« (Kbh. 1958), pp. 87–97.
640. Svensk Bog om Pontoppidan. – Berl. Aft. 23. Maj 1956. Anm. af Knut Ahnlund: Henrik Pontoppidan. (Stockholm 1956).
641. Trollkarlen Ibsen. – Svenska Dagbladets Kronik 23. Maj 1956.
642. Ved Johannes Jørgensens Død. – Berl. Aft. Kronik 30. Maj 1956. Optr. i »Herman Bang og flere kritiske Studier« (Kbh. 1958), pp. 98–104.
643. Victor Hugo uforandret. – Berl. Aft. Kronik 15. Juni 1956. Anm. af André Maurois: Victor Hugo. (London 1956).
644. Den store mademoiselle. – Berl. Aft. 20. Juni 1956. Anm. af Francis Steegmuller: La Grande Mademoiselle. (London 1956).
645. Shakespeare i dag. – Berl. Aft. 27. Juni 1956. Anm. af: Shakespeare Jahrbuch, Band 92. (Heidelberg 1956), og Shakespeare Survey, Vol. 9. (Cambridge 1956).
646. H. C. Andersen og hans venner. – Berl. Aft. Kronik 16. Juli 1956. Om Forholdet mellem H. C. Andersen og Familien Collin. – Hertil en Bemærkning af Hans Brix *ibid.* 18. Juli. Revid. Optræk af Nr. 29. – Optr. i »Herman Bang og flere kritiske Studier« (Kbh. 1958), pp. 45–51.
647. Den store diplomat. – Berl. Aft. 29. Aug. 1956. Anm. af Françoise de Bernardy: Le dernier amour de Talleyrand. (Paris 1956).
648. Luftskipperen og Atheisten. – Berl. Aft. Kronik 10. Sept. 1956. Om Paludan-Müllers Digt og om hans Forhold til Berlingske Tidendes Litteraturkritik. – Optr. i »Herman Bang og flere kritiske Studier« (Kbh. 1958), pp. 37–44.
649. Anm. af Brents Stirling: Unity in Shakespearian Tragedy. (Columb. Univ. Press 1956), og Christopher Devlin: Robert Southwell. (Longmans, Green & Co. 1956). – Berl. Aft. 12. Sept. 1956.
650. Den klassiske revolution. – Berl. Aft. 19. Sept. 1956. Anm. af Gaetano Salvemini: The French Revolution. (London 1954).
651. Carl Ewald 100 aar. – Berl. Aft. 10. Okt. 1956. I Anledning af 100 Aars Dagen for Carl Ewalds Fødsel 15. Okt. 1856.
652. Rokoko-kongen. – Berl. Aft. 17. Okt. 1956. Anm. af G. P. Gooch: Louis XV. (London 1956).
653. Grevinden. – Berl. Aft. 24. Okt. 1956. Anm. af Robert Neiiendam: Bogen om Grevinde Danner. (Kbh. 1956).
654. Altid folkeviserne. – Berl. Aft. 21. Nov. 1956. Anm. af Erik Dal: Nordisk folkeviseforskning siden 1800. (Kbh. 1956).
655. Romerske billeder. – Berl. Aft. 26. Nov. 1956. Anm. af: Romerske billeder. Med danske forfattere i Rom. (Kbh. 1956).
656. Den brændende Tornebusk. – Berl. Aft. 5. Dec. 1956. Anm. af Niels Aage Barfoed: Ufortrøden. Roman om Vilhelm Birke-dal. (Kbh. 1956).

657. Mytologi. – Berl. Aft. 15. Dec. 1956.
Anm. af Otto Gelsted: Guder og helte. Græsk mytologi. (Kbh. 1956).
658. G. Brandes' breve. – Berl. Aft. 19. Dec. 1956.
Anm. af: Correspondance de Georg Brandes. Par Paul Krüger. II. (Kbh. 1956).
659. Stjernehimlen. – Berl. Aft. Kronik 22. Dec. 1956.
Om de skiftende Tidsaldres Forestillinger om Verdensaltets Indretning. Tillige Anm. af Fred Hoyte: Verdensrummet, Astronomi for Alle. (Kbh. 1956), og Rudolf Thiel: Und es ward Licht, Roman der Weltallforschung. (Hamburg 1956). – Optr. i »Herman Bang og flere kritiske Studier« (Kbh. 1958), pp. 7–12.
660. Bibelen har ret. – Berl. Aft. 29. Dec. 1956.
Anm. af Werner Keller: Bibelen har alligevel ret. (Kbh. 1956).
661. *Trold kan tæmmes.*
Det Kgl. Danske Videnskabskabernes Selskab. Hist.-filos. Meddelelser, Bind 37, No. 1. Kbh. 1957. – 38 Sider.
662. Forord til *H. C. Andersen*: Skyggen. Træsnit af Povl Christensen. – Det Berlingske Bogtrykkeri, Kbh. 1957, pp. 7–10.
663. Geni i en købstad. – Berl. Aft. 9. Jan. 1957.
Anm. af Peter P. Rohde: Et geni i en købstad. (Oslo 1956).
664. De ældste Churchill'er. – Berl. Aft. 12. Jan. 1957.
Anm. af A. L. Rowse: The Early Churchills. (London 1956).
665. De moderne filosoffer. – Berl. Aft. 2. Febr. 1957.
Anm. af Montesquieu: Persiske breve. Ved Henrik Nyrop-Christensen. (Kbh. 1956), og Udvalgte skrifter af Voltaire, Rousseau, Diderot. Ved Leif Nedergaard. (Kbh. 1956).
666. En digter-skæbne. – Berl. Aft. 20. Febr. 1957.
Anm. af Henning Fenger: Den unge Brandes. (Kbh. 1957). – Optr. i »Herman Bang og flere kritiske Studier« (Kbh. 1958), pp. 52–55.
667. Det franske kongehus i Neapel. – Berl. Aft. 16. Marts 1957.
Anm. af Harold Acton: The Bourbons Of Naples. (London 1956).
- 667a. Nis Petersens Tragedie. – Berl. Aft. 30. Marts 1957.
Anm. af Jørgen Andersen: Nis Petersen. Studier over hans liv og livssyn. (Disp.) – (Kbh. 1957).
668. Herman Joachim Bang. – Berl. Aft. Kronik 15. April 1957.
I Anledning af 100 Aars Dagen for Herman Bangs Fødsel 20. April 1857. Tillige Anm. af Harry Jacobsen: Herman Bang. Resignationens Digter. (Kbh. 1957). – Optr. i »Herman Bang og flere kritiske Studier« (Kbh. 1958), pp. 56–62.
669. »Haabløse Slægter«. – Berl. Aft. Kronik 30. April 1957.
Anm. af Jan Mogren: Herman Bangs Haabløse Slægter. (Lund 1957). – Optr. i »Herman Bang og flere kritiske Studier« (Kbh. 1958), pp. 63–71.
670. Frankrigs dronning. – Berl. Aft. 11. Maj 1957.
Anm. af André Castellet: Marie Antoinette. (London 1957).
671. Omkring Poul Møller. – Berl. Aft. 18. Maj 1957.
Anm. af Mellem klassiske Filologer. Af Niels Bygom Krarups Brevvekslinger. Udg. med en biografisk Ramme og Kommentar ved Morten Borup. (Kbh. 1957).

672. Herman Bangs samtidige. I. Karl Gjellerup. – Berl. Aft. Kronik 3. Juni 1957.
I Anledning af 100 Aars Dagen for Karl Gjellerups Fødsel 2. Juni 1857. – Optr. i »Herman Bang og flere kritiske Studier« (Kbh. 1958), pp. 79–86.
673. Herman Bangs samtidige. II. Henrik Pontoppidan. – Berl. Aft. Kronik 23. Juli 1957.
I Anledning af 100 Aars Dagen for Henrik Pontoppidans Fødsel 24. Juli 1857. – Optr. i »Herman Bang og flere kritiske Studier« (Kbh. 1958), pp. 72–78.
674. En Kritik over en Kritiker. – Berl. Aft. Kronik 19. Aug. 1957.
Anm. af Harold Nicolson: *Sainte-Beuve*. (London 1957). – Optr. i »Herman Bang og flere kritiske Studier« (Kbh. 1958), pp. 125–131.
675. Don Quixote. – Berl. Aft. 21. Aug. 1957.
Anm. af Knud Togeby: *La composition du roman »Don Quijote«*. (Kbh. 1957).
676. Spansk litteratur. – Berl. Aft. 5. sept. 1957.
Anm. af Holger Brøndsted: *Spansk Aandsliv i Guldalderen*. (Kbh. 1957).
677. Døden, befrielsen. – Berl. Aft. 13. Sept. 1957.
Anm. af Arthur Schopenhauer: *Om Døden og vort sande Væsens Uforgængelighed*. (Kbh. 1957).
678. Kyskhed og Kærlighed. – Berl. Aft. 25. Sept. 1957.
Anm. af Dallas Kenmare: *The Browning Love-Story*. (London 1957).
679. Dickens og hans bøger. – Berl. Aft. 8. Okt. 1957.
Anm. af C. A. Bodelsen: *Dickens og hans bøger*. (Kbh. 1957).
680. Universet og dets grænser. – Berl. Aft. 15. Okt. 1957.
Anm. af Rudolf Thiel: *Universets erobring*. Overs. af C. Luplau Janssen. (Kbh. 1957).
681. De franskes konge. – Berl. Aft. 22. Okt. 1957.
Anm. af Agnes de Stoeckl: *King of the French*. (London 1957).
682. Robert Helmont. – Berl. Aft. 30. Okt. 1957.
Anm. af Alphonse Daudet: *En ensoms Dagbog*. (Kbh. 1957).
683. Livs-Anskuelse. – Berl. Aft. 6. Nov. 1957.
Anm. af: *Livsanskuelser gennem tiderne IX – 19. Aarhundrede*. (Kbh. 1957).
684. Anatole France. – Berl. Aft. 12. Nov. 1957.
Anm. af Anatole France: *Sylvestre Bonnards forbrydelse*. (Kbh. 1957).
685. Pontoppidan til minde. – Berl. Aft. 20. Nov. 1957.
Anm. af Karl V. Thomsen: *Hold galden flydende*. (Aarhus 1957).
686. St. Sørenes dyrkelsen. – Berl. Aft. 26. Nov. 1957.
Anm. af: *Om mig selv. Søren Kierkegaards breve og optegnelser*. Udvalg ved Ole Jacobsen og Rasmus Fischer. (Kbh. 1957).
687. Blaise Pascal. – Berl. Aft. 29. Nov. 1957.
Anm. af Jacob Bjerke: *Blaise Pascal. Hans Liv og hans Tanker*. (Kbh. 1957).
688. En mindebog. – Berl. Aft. 4. Dec. 1957.
Anm. af Ejnar Thomsen: *Digteren og kaldet. Efterladte studier*. (Kbh. 1957).
689. Voltaire som elsker. – Berl. Aft. 14. Dec. 1957.
Anm. af Nancy Mitford: *Voltaire In Love*. (London 1957).
690. Grundtvig og daaben. – Berl. Aft. 19. Dec. 1957.

- Anm. af: Grundtvig Studier 1957. (Kbh. 1957).
- 690a. *Herman Bang og flere kritiske Studier.* – Gyldendal, Kbh. 1958. – 131 Sider.
Indhold: Stjernehimlen. (659). – Fortolkning af Gamle Testamente. (624). – Molière i korrekt Belysning. (592). – Grundtvigs Billedsprog. (405). – Adam Homo. – Luftskipperen og Atheisten. (648). – H. C. Andersen og hans Venner. (29, 646). – En Digter-Skæbne. (666). – Herman Joachim Bang. (668). – »Haabløse Slægter«. (669). – Herman Bangs Samtidige. Henrik Pontoppidan. (673). – Herman Bangs Samtidige. Karl Gjellerup. (672). – Henrik Ibsen. (639). – Ved Johannes Jørgensens Død. (642). – Jacob Knudsen. (389). – Nis Petersen. (667a). – Jules Verne og Filmen. (626). – C. A. Sainte-Beuve. (674).
691. *Fra Georg Brandes' ungdom.* Berl. Aft. 4. Jan. 1958.
 Anm. af Georg Brandes: Dagbogsblade fra en Rejse i Slesvig 19. Juli–26. Juli 1860. (Kbh. 1957).
692. *En fin tunge.* – Berl. Aft. 9. Jan. 1958.
 Anm. af M. Goldschmidt: Avromche Nattergal og andre Fortællinger. (Kbh. 1957).
693. *Holger Drachmann in memoriam.* – Berl. Aft. 14. Jan. 1958.
 I Anledning af 50 Aars Dagen for Holger Drachmanns Død 14. Jan. 1908.
694. *Henrik af Navarra.* – Berl. Aft. 11. Febr. 1958.
 Anm. af Philippe Erlanger: L' étrange mort de Henri IV. (Paris 1957).
695. *Den forborgne Kierkegaard.* – Berl. Aft. 14. Febr. 1958.
 Anm. af G. Malantschuk: Søren Kierkegaards Modifikationer af det Kristelige. (Kbh. 1957, i Dansk teologisk Tidsskrift, pp. 224–241), og Carl Saggau: Skyldig – ikke skyldig. (Kbh. 1958 = Søren Kierkegaard Selskabets populære Skrifter, VII).
696. *Svensk Shakespeare.* – Berl. Aft. 22. Febr. 1958.
 Anm. af Carl Fehrman: The Study of Shakespeare's Imagery (i: Moderna Språk, Vol. 51, 1957, pp. 7–20), og Gustaf Fredén: William Shakespeare. (Stockholm 1958).
697. *Russisk kavaleri.* – Berl. Aft. 27. Febr. 1958.
 Anm. af Joseph Addison og Richard Steele: Samvær med Sir Roger de Coverley. (Kbh. 1958).
698. *Livsanskuelser.* – Berl. Aft. 15. Marts 1958.
 Anm. af: Livsanskuelse gennem tiderne VIII – Romantik. (Kbh. 1957).
699. *Poesi og modenhed.* – Berl. Aft. 27. Marts 1958.
 Anm. af T. S. Eliot: On Poetry And Poets. (London 1957).
700. *Digtning og begreb.* – Berl. Aft. 18. April 1958.
 Anm. af Sven Møller Kristensen: Digtningens teori. (Kbh. 1958).
701. *Shakespeare for skolen.* – Berl. Aft. 24. April 1958.
 Anm. af William Shakespeare: Henrik IV. Udg. af Alf Henriques. (Kbh. 1958).
702. *Svenske essays.* – Berl. Aft. 7. Maj 1958.
 Anm. af Knut Hagberg: Hammarby och Oxford. Linnéanska och engelska essayer. (Stockholm 1958).
703. *Græske klassikere.* – Berl. Aft. 13. Juni 1958.
 Anm. af Aristofanes: Fuglene. Oversat af Otto Gelsted. (Kbh. 1958) og Aristoteles' Skrift om Digtekunsten. Ved Poul Helms. (Kbh. 1958).
704. *Den franske tragedie.* – Berl. Aft. 26. Juli 1958.
 Anm. af Jean Racine: Berenike. Oversat af Max Lobedanz. (Kbh. 1958).

705. Friis Møller 70 Aar. – Berl. Aft. 15. Aug. 1958.
I Anledning af Kai Friis Møllers 70 Aars Fødselsdag 15. Aug. 1958 og tillige Anm. af hans to Bøger: Hundrede franske elskovsdigte. 4. udgave. (Kbh. 1958) og Af skolærens dagbog. (Kbh. 1958).
706. Nyt om Paludan-Müller. – Berl. Aft. 20. Aug. 1958.
Anm. af Frederik Nielsen: Om Paludan-Müllers dramatiske digt »Venus«. (I: Danske Studier 1958, pp. 46–61).
707. Kardinalen. – Berl. Aft. 27. Aug. 1958.
Anm. af Sven Wikberg: Den store kardinalen. (Stockholm 1958).
708. Novelle-bogen. – Berl. Aft. 13. Sept. 1958.
Anm. af Geoffrey Chaucer: Canterbury Fortællingerne. Ved B. Johansen. (Kbh. 1958).
709. Kundskabens træ. – Berl. Aft. 16. Sept. 1958.
Anm. af P. Lauritsen: Chr. Collin og Georg Brandes. (Kbh. 1958).
710. Provsianer i Paris. – Berl. Aft. 18. Sept. 1958.
Anm. af Nils-Olof Franzen: Émile Zola. (Stockholm 1958).
711. Den korte kunst. – Berl. Aft. 25. Sept. 1958.
Anm. af Olle Holmberg: Tankar vid en kopp te. (Stockholm 1958).
712. Historisk halvverden. Ved 50 aars jubilæet for Martins Halvkrone Serie. – Berl. Aft. 30. Sept. 1958.
Tillige Anm. af Alexandre Dumas d. y.: Kameliadamen. (Kbh. 1958).
713. En ny dansk Shakespeare. – Berl. Aft. 9. Okt. 1958.
Anm. af William Shakespeare: Dramatiske værker. Oversat af V. Østerberg. (Kbh. 1958).
714. Pascals tanker. – Berl. Aft. 16. Okt. 1958.
Anm. af Blaise Pascal: Tanker om den kristne Religions Sandhed. (Kbh. 1958).
715. Atter den korte form. – Berl. Aft. 7. Nov. 1958.
Anm. af Samuel Butler: Notebøger. I udvalg og overs. ved Per Lange. (Kbh. 1958).
716. Om Shakespeare-Oversættelser – endnu en Gang. – Berl. Aft. Kronik 12. Nov. 1958.
717. To store herrer. – Berl. Aft. 22. Nov. 1958.
Anm. af: Friedrich II. an Voltaire. Neun bisher unveröffentlichte Briefe. Herausg. von Theodore Besterman. – Der Monat, 10. Jahrgang, Aug. 1958, Heft 119, pp. 3–16.
718. To aarhundreder og deres lærere. – Berl. Aft. 2. Dec. 1958.
Anm. af: Livsanskuelse gennem tiderne: Renaissance I. (Kbh. 1958), og Det 20. århundrede. (Kbh. 1958).
719. Klassicismens stormester. – Berl. Aft. 6. Dec. 1958.
Anm. af F. B. Thornton: Alexander Pope. (New York 1952).
720. En Jægers dagbog. – Berl. Aft. 13. Dec. 1958.
Anm. af Ivan Turgenev: En jægers dagbog. Oversat af Ejnar Thomassen. (Kbh. 1958).
721. Den græske tanke. – Berl. Aft. 16. Dec. 1958.
Anm. af Otto Gelsted: Den græske tanke. (Kbh. 1958).
722. *Kong Henrik den Sjette*. Det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab. Hist.-filos. Meddelelser, Bind 37, No. 6. Kbh. 1959. – 42 Sider.
723. Han sang for folk og fæ. – Berl. Aft. 24. Jan. 1959.

- I Anledning af 200 Aars Dagen for den skotske Digter Robert Burns' Fødsel 25. Jan. 1759.
724. Genvej til Eliots fire kvartetter. – Berl. Aft. 2. Febr. 1959. Anm. af C. A. Bodelsen: T. S. Eliot's Four Quartets. (Kbh. 1958).
725. Fr. Paludan-Müller 150 Aar. – Berl. Aft. Kronik 6. Febr. 1959.
726. Bog om Balzac. – Berl. Aft. 3. April 1959. Anm. af Paul Krüger: Honoré de Balzac. (Stockholm 1959).
727. Den ukendte Jørgensen. – Berl. Aft. 10. April 1959. Anm. af Johannes Jørgensen: Orion over Assisi og andre efterladte Arbejder. (Kbh. 1959).
728. Lommebog i sprogbrug. – Berl. Aft. 1. Maj 1959. Anm. af Erik Oxenvad: Bedre Dansk – Ny forøget udgave. (Kbh. 1959).
729. Homer med keramik – men uden kommentarer. – Berl. Aft. 6. Maj 1959. Anm. af: Af Homers Iliade. Udgivet ved E. Fox Maule og Leo Hjortsø. (Kbh. 1959).
730. En Skole fra Aarhundredskiftet. – Berl. Aft. Kronik 28. Maj 1959. I Anledning af 100 Aars Dagen for Skolelederen Hanna Adlers Fødsel; tillige Anm. af Festskriftet »Hanna Adler og hendes skole«. (Kbh. 1959).
731. Frankrigs gode konge. – Berl. Aft. 30. Maj 1959. Anm. af Philippe Erlanger: La vie quotidienne sous Henri Quatre. (Paris 1958).
732. Folkelige plantenavne. – Berl. Aft. 25. Juli 1959. Anm. af Johan Lange: Ordbog over Danmarks plantenavne. I. (Kbh. 1959).
733. Edgar Allan Poe. – Berl. Aft. 8. Aug. 1959. Anm. af Edgar Allan Poe: Guld-billen og andre hemmelighedsfulde fortællinger. Oversat af Otto Rung. (Kbh. 1959).
734. Studenter-Komedie. – Berl. Aft. 22. Aug. 1959. Anm. af L. Holberg: Erasmus Montanus ved Alf Henriques. (Kbh. 1959).
735. En mand af en anden mening. – Berl. Aft. 19. Sept. 1959. Anm. af Morten Borup: Peder Hjort. (Kbh. 1959).
736. Den svundne tid. – Berl. Aft. 15. Okt. 1959. Anm. af Claude Vallée: La féerie de Marcel Proust. (Paris 1958).
737. Napoleon og hans biografer. – Berl. Aft. 9. Nov. 1959. Anm. af Hilaire Belloc: Napoleon Bonaparte. Overs. af Ove Brinch. (Kbh. 1959).
738. Akademierne. – Berl. Aft. 12. Nov. 1959. Anm. af K. F. Plesner: Det smagende selskab. (Kbh. 1959).
739. Pepys i romanform. – Berl. Aft. 2. Dec. 1959. Anm. af Cecil Abernethy: Paa sporet af Samuel Pepys. Overs. af Johanne Kastor Hansen. (Kbh. 1959).
740. Populær astronomi. – Berl. Aft. 5. Dec. 1959. Anm. af K. A. Thernøe: Universet omkring os. (Kbh. 1959).
741. Ny Shakespeare-Bog. – Berl. Aft. 8. Dec. 1959. Anm. af Christian Elling: Shakespeare. Indsyn i hans Verden og dens Poesi. (Kbh. 1959).
742. To røster fra en svunden tid. – Berl. Aft. 11. Dec. 1959. Anm. af Niels Møller – Valdemar Vedel: Brevveksling 1885–1915. (Kbh. 1959).

743. Den sidste Paludan. – Berl. Aft. 17. Dec. 1959.
Anm. af Jacob Paludan: Røgringe. (Kbh. 1959).
744. *King John*. Det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab. Hist.-filos. Meddelelser, Bind 37, No. 9. Kbh. 1960. – 21 Sider.
745. Anno 1860. – Pol. Kronik 16. Febr. 1960.
En Redegørelse for Danmarks literære Liv omkring 1860.
746. Stejl, men ofte smidig. – Pol. 23. Febr. 1960.
Nekrolog over Kai Friis Møller. (Død 22. Febr. 1960).
747. Flauberts pinsler. – Pol. 27. Febr. 1960.
Anm. af Gustave Flaubert: Breve for Berømmelsen. (Kbh. 1960).
748. Mester Philippus. – Pol. Kronik 19. April 1960.
I Anledning af 400 Aars Dagen for Philip Melanchthons Død.
749. Plantenavne. – Pol. 19. April 1960.
Anm. af Johan Lange: Ordbog over Danmarks plantenavne. II. (Kbh. 1960).
750. Vor klassiske litteratur. – Pol. Kronik 4. Maj 1960.
Anm. af Johannes Brøndum-Nielsen: Litterær-historiske Epistler. (Kbh. 1960).
751. Nemesis. – Pol. 13. Maj 1960.
Anm. af Carl v. Linné: Nemesis divina. (Stockholm 1960).
752. De Filosofer. – Pol. 31. Maj 1960.
Anm. af Valdemar Hansen: Franske Tænkere fra vor Tid. (Kbh. 1960).
753. H. C. Andersen og hans veninde. – Pol. 22. Juni 1960.
Anm. af: H. C. Andersen og Henriette Wulff. En Brevveksling ved H. Topsøe-Jensen. 3. bind. (Odense 1960).
754. Den taalmodige minister. – Pol. 25. Juni 1960.
Anm. af David Cecil: The Young Melbourne. (London 1960).
755. Gustaf Frödings hundredårsdag. – Pol. 22. Aug. 1960.
I Anledning af 100 Aars Dagen for Gustaf Frödings Fødsel 22. Aug. 1860.
756. Robinson Crusoes forfatter. – Pol. Kronik 28. Aug. 1960.
I Anledning af, at Daniel Defoe – som det hedder i Kronikkens Resumé – »fødtes engang i året 1660, datoen er ukendt«.
757. Friis Møllers essays. – Pol. 7. Okt. 1960.
Anm. af Kai Friis Møller: Udvalgte essays 1915–1960. Forord af Tom Kristensen. (Kbh. 1960).
758. Hans Brix. – Pol. Kronik 24. Okt. 1960.
I Anledning af Hans Brix' 90 Aars Fødselsdag.
759. Litterære akademier. – Pol. Kronik 26. Nov. 1960.
I Anledning af Stiftelsen af Det danske Akademi. Artiklen er skrevet i 1940 og tr. 1. G. i »Mit Bibliotek og andre Betragtninger«. (Kbh. 1943), jvf. 231.
760. Det andet kejserdømme. – Pol. Kronik 6. Dec. 1960.
Anm. af G. P. Gooch: The Second Empire. (London 1960).
761. *Hamlet i Original og Oversættelse*. Festskrift udg. af Københavns Universitet i anledning af Universitetets årsfest november 1961, pp. 1–122. – Kbh. 1961.
762. Lærdomssemesteren. – Pol. Kronik 21. Jan. 1961.
Nekrolog over Hans Brix. (Død 20. Jan. 1961).

763. Steen Blicher og sagnet. – Pol. Kronik 28. Juni 1961. Om Novellen »Præsten i Vejlbj« og dens Forudsætninger.
764. Anderseniana. To vægtige bidrag til H. C. Andersen-forskningen. – Pol. 29. Aug. 1961. Anm. af Anderseniana 1960–61. (Odense).
765. En sommerbog. – Pol. Kronik 23. Sept. 1961. I Anledning af 100 Aaret for Tilblivelsen af Henrik Scharlings »Ved Nytaarstid i Nøddebo Præstegaard«.
766. Klassikeren blandt konfirmationsgaver. – Pol. Kronik 7. Okt. 1961. Anm. af Oluf Friis: Hjortens flugt. (Kbh. 1961).
767. En fornyer. – Pol. 2. Dec. 1961. I Anledning af Professor Johs. Brøndum-Nielsens 80 Aars Fødselsdag.
768. Det æstetiske menneske. – Pol. 8. Jan. 1962. Anm. af Maurice Levailant: Chateaubriand. Prince des songes. (Paris 1960).
769. 100-Aaret for Ingemanns Død. – Pol. Kronik 24. Februar 1962.
770. Aviser og blade. – Pol. 6. April 1962. Anm. af Chr. Kirchhoff-Larsen: Den danske Presses Historie. Bind 3. (Kbh. 1962).
771. H. C. Andersen og eftertiden. – Pol. 16. Juli 1962. Anm. af Anderseniana. 2. række, V, 1. (Odense 1962).
772. »De fattiges Kant«. – Pol. 3. Sept. 1962. Anm. af Vald. Hansen: Charles Renouvier. (Kbh. 1962).
773. Charles Dickens. – Pol. Kronik 23. Nov. 1962. En Gennemgang af den seneste Dickens-Litteratur i Anledning af 150 Aars Dagen for Digterens Fødsel, deriblandt J. B. Priestley: Charles Dickens. En billedbiografi. (Kbh. 1962).
774. »Emile« – 200 år. – Pol. Kronik 19. Dec. 1962. Anm. af Jean-Jacques Rousseau: Emile I-III. Overs. af Kristen D. Spanggaard. (Kbh. 1962).
775. Nissen hos Spækhøkeren. – Anderseniana, 2. Rk., V. Bd., 2, pag. 152–154. (Odense 1963).
776. Shakespeare i svensk lys. – Pol. 17. Febr. 1963. Anm. af Gunnar Sjögren: Strövtåg i Shakespeares värld. (Stockholm 1962).
777. St. Blicher og H. C. Andersen. – Pol. Kronik 9. Marts 1963. Om »En Historie fra Klitterne« og dens Slægtskab med nogle af Blichers Noveller.
778. Francis Bacon. – Berl. Aft. Kronik 22. Marts 1963.
779. Klassikere. – Pol. 19. April 1963. Anm. af St. St. Blicher: Fjorten Dage i Jylland. (Kbh. 1963), og Samme: Diana (Kbh. 1963), og H. C. Andersen: Eventyr, udg. v. Erik Dal og Erling Nielsen. (Kbh. 1963).
780. Georg Brandes på tapetet. – Berl. Aft. Kronik 19. April 1963. Anm. af: Georg Brandes Essays, i Udv. v. Werner Svendsen. (Kbh. 1963).
781. Goldschmidts Breve. – Berl. Aft. Kronik 29. April 1963. Anm. af: Breve fra og til Meir Goldschmidt, I–III. Udg. af Morten Borup. (Kbh. 1963).

782. Islandske essays. – Berl. Aft. 20. Maj 1963.
Anm. af Halldor Laxness: De islandske sagaer og andre essays. (Kbh. 1963).
783. Lignelser. – Berl. Aft. Kronik Om Lignelserne i Det ny Testamente.
784. Shakespeare på trapperne. – Berl. Aft. Kronik 23. Okt. 1963.
Anm. af A. L. Rowse: William Shakespeare, a Biography. (London 1963).
785. Werthers samlede lidelser. – Berl. Aft. 25. Okt. 1963.
Anm. af J. W. Goethe: Den unge Werthers lidelser. Paa dansk ved Johannes Weltzer. (Kbh. 1963).
786. Georg Brandes og Frankrig. – Berl. Aft. 4. Dec. 1963.
Anm. af Henning Fenger: Georg Brandes et la France. (Paris 1963).
787. Dante i ny oversættelse. – Berl. Aft. 13. Dec. 1963.
Anm. af Dante Alighieri: Den guddommelige Komedie. Overs. af Knud Hee Andersen. (Kbh. 1963).
788. *Kunsten at skrive og andre Essays*. I Udvalg ved Hakon Stangerup. – Gyldendal, Kbh. 1964. – 339 Sider.
Indhold: Et Vintereventyr. (159, 164, 166, 168). – De Vanvittiges Skarpsindighed. (121, 131). – Shelley. (175, 184). – Edwin Droods Hemmelighed. (92, 95). – Dostojevski og vor Tid. (202, 205). – Mester Frans Rabelais. (349, 377). – Jean Racine. (156, 159, 820). – Chateaubriand. (124, 131). – »De tre Musketerer«s Forfatter. (184, 193). – Madame Bovarys Forfatter. (170, 184). – Guy de Maupassant. (181, 184). – Joseph Bédier – ved hans Død. (120, 131). – De fulde Kar og de tomme. (131, 132). – Léon Daudet og det skønne. (155, 202). – Marcel Proust ført til Ende. (113, 131). – Garden dor, men den overgiver sig ikke. – (110, 131). – Den franske Klarhed. (83, 84). – Den nye Bibeloversættelse. (74, 84). – Religio Laici. (78, 84). – Rabies Theologica. (288, 344). – Sprogets Aand. (231, 243). – »Gør Sproget frit«. (366, 377). – Om Oversættelser. (351, 377). – Vort Eftermæle. (73, 84). – Litterære Akademier. (231, 759). – Mit Bibliotek. (213, 231). – Kritik og Kritikere. (85, 95). – Kunsten at skrive. (197, 201, 429).
789. Shakespeare-jubilæum. – Berl. Aft. 27. Jan. 1964.
Anm. af Peter Quennell: Shakespeare. The Poet and his Background. (London 1963), og Shakespeare Criticism 1935–1960. Selected by Anne Ridler. (Oxford 1963).
790. Til Shakespeare-jubilæet. – Berl. Aft. 10. Febr. 1964.
Anm. af F. E. Halliday: Shakespeare, a Pictorial Biography. (London 1964).
791. Sonetterne. – Berl. Aft. 20. Febr. 1964.
Anm. af John Dover Wilson: An Introduction to the Sonnets of Shakespeare. (Cambridge 1964).
792. Shakespeares »Mr. W. H.« endelig identificeret? – Berl. Aft. 13. April 1964.
En Vurdering af Leslie Hotsons Artikel i The Sunday Times 12. April 1964.
793. Et rigtigt jubilæum. – Berl. Aft. 23. April 1964.
Anm. af Christian Deelman: The Great Shakespeare Jubilee. (London 1964).
794. Den rigtige Shakespeare. – Berl. Aft. Kronik 21. Maj 1964.
Anm. af J. Dover Wilson: Menne-sket Shakespeare. Overs. af Bent Nordhjem. (Kbh. 1964).
795. Goldschmidt intime. – Berl. Aft. Kronik 28. Sept. 1964.

- Anm. af: Meir Goldschmidts breve til hans familie. Udg. ved Morten Borup. I-II. (Kbh. 1964).
796. Danske Folkeeventyr. – Berl. Aft. Kronik 12. Okt. 1964.
Anm. af: Danske folkeeventyr, udvalgt og genfortalt af Preben Ramløv. Ill. af Thormod Kidde. (Kbh. 1964).
797. Kæmpeviserne. – Berl. Aft. 13. Nov. 1964.
Anm. af Anton Aagaard: Syv berømte Folkeviser. (Kbh. 1964).
798. Fortællere. – Berl. Aft. 22. Jan. 1965.
Anm. af: Grimms Eventyr. (Kbh. 1964), og St. St. Blicher: Samlede Noveller og Skitser, I. (Kbh. 1964), og Samme: Udvalgte Noveller, I-II. (Kbh. 1964).
799. Alperejsen. – Berl. Aft. 9. Febr. 1965.
Anm. af Jens Baggesen: Parthenais eller Alperejsen. Gendigtet og tolket af Flemming Dahl. (Kbh. 1965).
800. De hundrede Dage. – Berl. Aft. Kronik 25. Marts 1965.
I Anledning af 150 Aaret for Napoleons »100 Dage« i 1815.
801. Valdemar Østerberg. Til erindring. – Berl. Aft. 10. April 1965.
I Anledning af 100 Aars Dagen for Shakespeareoversætteren V. Østerbergs Fødsel 11. April 1865.
802. De hundrede Dage – II. – Berl. Aft. Kronik 12. April 1965.
Fortsættelse af 800.
803. Prosarytmen. – Berl. Aft. 21. April 1965.
I Anledning af Ib Ostenfelds Artikel »Om prosakunst«, Berl. Aft. 18. Marts 1965.
804. Dante og Danmark. – Berl. Aft. 29. Maj 1965.
Anm. af Emil Frederiksen: Dante. (Kbh. 1965).
805. Den 18. Juni 1815. – Berl. Aft. Kronik 17. Juni 1965.
Om Slaget ved Waterloo. Tillige Anm. af André Maurois: Napoleon. En billedbiografi. (Kbh. 1965), og The Wheatley Diary, udg. af Christopher Hibbert. (London 1964).
806. Heiberg og teatret. – Berl. Aft. 23. Juli 1965.
Anm. af J. L. Heiberg: En Sjæl efter Døden. Recensenten og Dyret. Nei. (Kbh. 1965), og Samme: Elverhøi. Aprilsnarrene. De Uadskillige. (Kbh. 1965).
807. Dickens i breve og kontrakter. – Berl. Aft. 7. Aug. 1965.
Anm. af: The Letters of Charles Dickens, Vol. I. (Oxford 1965), og Steven Marcus: Dickens from Pickwick to Dombey. (London 1965).
808. Den sande Shakespeare. – Berl. Aft. 14. Okt. 1965.
Anm. af Lorentz Eckhoff: William Shakespeare. (Kbh. 1965).
809. Nemesis. – Berl. Aft. 22. Okt. 1965.
Anm. af Meir Goldschmidt: Livs Erindringer og Resultater, I-II, udg. af Morten Borup. (Kbh. 1965).
810. Milton og Magterne. – Berl. Aft. Kronik 29. Okt. 1965.
Anm. af William Empson: Milton's God. (London 1965).
811. Rejsen til Månen. – Berl. Aft. 22. Nov. 1965.
Anm. af Cyrano de Bergerac: Other Worlds. Translated by G. Strachan. (Oxford 1965).
812. Dickens' juleeventyr. – Berl. Aft. 26. Nov. 1965.
Anm. af Charles Dickens: Et Juleeventyr og Faarekyllingen ved Arnen. (Kbh. 1965).
813. Sterne. – Berl. Aft. 8. Dec. 1965.
Anm. af Henri Fluchère: Laurence Sterne. (Oxford 1965).

814. Efterskrift til *Giovanni Boccaccio*: Dekameron, I–II, paa dansk ved J. V. Lind = Gyldendals Bibliotek, Verdenslitteratur, Bind 9 og 10. – Gyldendal, Kbh. 1966, II, pag. 311–327.
815. Forord til *F. C. Sibbern*: Om at finde Livs poesien. – Paaskehilsen fra Hornbækhus, Paasken 1966.
816. St. Helena. – Berl. Aft. Kronik 13. Jan. 1966.
I Anledning af 150 Aaret for Napoleons Forvisning til St. Helena, med Vurdering af de samtidige Memoireværker.
817. *H. C. Andersens Eventyr*. Forhistorien – Idé og Form – Sprog og Stil. 3. Udgave, optrykt efter 2. gennemsete Udgave (1943). – Gyldendal, Kbh. 1967. – 231 Sider.
Jfr. 17 og 230.
818. *Shakespeares Sonetter*. Det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab. Hist.-filos. Meddelelser, Bind 42, No. 4. Kbh. 1967. – 64 Sider.
819. Paul Krüger 23. april 1897 – 31. december 1965. – Tale i Videnskabernes Selskabs møde den 25. november 1966.
Det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab. Oversigt over selskabets virksomhed juni 1966 – maj 1967. Kbh. 1967, pp. 83–86. Ogsaa som Særtryk.
820. Jean Racine. – Orbis Litterarum, Bd. 22, pp. 140–145. (Kbh. 1967).
Tr. 1. Gang paa Dansk i Nat. tid. Kronik 21. Dec. 1939 (156), dernæst i »Reminiscenser«, Kbh. 1940 (159). Optr. i »Kunsten at skrive og andre Essays« (Kbh. 1964), pp. 95–101 (788); den franske Overs. i 820 er af François Marchetti.
821. *Saga og Pastiche*. Bidrag til dansk Prosa-historie. – Gyldendal. – Kbh. 1968. – 293 Sider. Fotografisk Optryk af 3, men med ændret Titelblad. (1. Oplag udkom hos Levin & Munksgaard).
822. *Goldschmidt og Nemesis*. Det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab. Hist.-filos. Meddelelser, Bind 42, No. 5. Kbh. 1968. – 131 Sider.
823. Forskellig Holberg-litteratur. – Festskrift til Jens Kruuse 6. April 1968. – Universitetsforlaget, Aarhus 1968, pag. 285–299.
824. *Dansk litterær kritik i det 19. århundrede indtil 1870*. – Munksgaard, Kbh. 1970. – 281 Sider.
Fotografisk Optryk af Disputatsen fra 1921, jvf. 2 og 513a.
825. *Den kritiske Kunst*. En Afhandling om filologisk Litteraturforskning. – Gyldendal. – Kbh. 1971. – 151 Sider.
Fotografisk Optryk af 96.

Tilføjelser og Rettelser til Bibliografi 1916–1955
(i Festskrift til Paul V. Rubow, Kbh. 1956)

- 1a. Frøken Adler. – Frk. Adlers Fællesskole 1893–1918. Privattryk (Kbh. 1918), pp. 27–35.
Anm. af Vagn Børge: August Strindberg og H. C. Andersen. (Kbh. 1931).
- 7b. En H. C. Andersen-Bog. – Berl. Tid. 22. Dec. 1925.
Anm. af Karl Larsen: H. C. Andersen i Tekst og Billeder. (Kbh. 1925). Hertil Indlæg af Karl Larsen: H. C. Andersen-Forskning, i Berl. Tid. (Aften) 16. Jan. 1926, og Svar fra Rubow s.D. smst.
- 20b. Textkritik. – Tilskueren 1927, I, pag. 348–350.
27. Bogen er 41. Bind i Gyldendals Bibliotek, ikke 31.
- 28d. Ibsen. – Quod Felix. Akademisk Tidsskrift, 3. Aarg. Nr. 12, pag. 113–114 og Nr. 13, pag. 125–126. (Kbh. 1928).
- 35a. Robinson Crusoe. – Tilskueren 1929, I, pag. 219–220.
Anm. af Daniel Defoe: Robinson Crusoes Liv og Eventyr. Overs. af Harriet Oppenheim. Med en Indledning af Henning Kehler. (Kbh. 1928).
- 35b. Pascal paa Dansk. – Tilskueren 1929, II, pag. 178–184.
Anm. af: Pascals Tanker om den kristne Religions Sandhed. Overs. af Knud Ferlov. (Kbh. 1928).
- 36b. Hans Christian Andersen the Writer. – The American-Scandinavian Review, vol. XVIII, April 1930, No. 4, pp. 205–212.
Artiklen er forfattet i Samarbejde med H. Topsøe-Jensen.
- 40b. Strindberg og H. C. Andersen. Nye Forskninger og Resultater. – Pol. 16. Marts 1931.
- 54a. Les Sagas islandaises. – Revue des Cours et Conférences, 35e Année (1re Série) N° 6, pag. 514–521 og N° 8, pp. 688–700. (Paris 1934).
Forelæsninger holdt paa Sorbonne.
- 93a. H. C. Andersens Eventyr paa Engelsk. – Nat. tid. 29. Nov. 1937.
Anm. af Hans Christian Andersen: It's perfectly true! and other stories. Transl. from the Danish by Paul Leyssac. (London 1937).
- 134a. Svensk Bog om H. C. Andersen. – Nat. tid. 9. Febr. 1939.
Anm. af Fr. Böök: H. C. Andersen. (Stockholm 1938).
- 186a. Klassikere paa Dansk. – De nye Bøger, 11. Aarg., Dec. 1941 Nr. 10–11, pp. 159–161.
I Anledning af nye Oversættelser af græske og latinske Forfattere.
- 225a. Den Uopslidelige. – Pol. 13. Dec. 1942.
Anm. af H. C. Andersen: Eventyr og Historier i Udvalg. Med Indl. og Noter ved Johs. Nørvig. (Kbh. 1942).
- 348a. Hans Andersen and his Fairy Tales. – Life and Letters, LIII, No. 117, pp. 92–98. (London 1947).
- 367a. Anm. af Shakespeare: Macbeth. Ed. by John Dover Wilson. (Cambridge University Press 1947). – English Studies, Vol. XXIX No. 4, Aug. 1948, pp. 115–116.

- 369a. Anm. af F. P. Wilson: Elizabethan and Jacobean. (Oxford 1945). – English Studies, Vol. XXIX No. 5, Oct. 1948, pp. 156–157.
- 558a. Kierkegaard i sund Belysning. – Berl. Aft. 28. Nov. 1953.
Anm. af Holger Hansen: Omkring Kierkegaard. (Tr. i Ord och Bild, 62, Stockholm 1953).
- 564a. Vilhelm Andersen 16. oktober 1864 – 3. april 1953. – Tale i Videnskabernes Selskabs møde den 15. januar 1954.
Det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab. Oversigt over selskabets virksomhed juni 1953–maj 1954. Kbh. 1954, pp. 71–86. Ogsaa som Særtryk.
- 565a. Søren Kierkegaards Breve. – Berl. Aft. 13. Jan. 1954.
Anm. af: Breve og Aktstykker vedrørende Søren Kierkegaard, I. (Kbh. 1953). – I 575 er denne Anm. slaaet sammen med Anm. af Bind II (Kbh. 1954), der alene omtales i Berl. Aft. 31. Marts 1954.
- 574a. Ny bog om Kierkegaard. – Berl. Aft. 27. Marts 1954.
Anm. af Knud Hansen: Søren Kierkegaard. (Kbh. 1954). – 571 daterer urigtigt Anm. til 27. Febr.
608. Den tapre Redaktion har fuldendt Ordbogen. – Berl. Aft. 21. Jan. 1955.
I Anledning af »Ordbog over det danske Sprog«s Afslutning. – 608 har det urigtige »fuldbragt« i Overskriften.
- 612a. Fru Rinna Hauch. – Berl. Aft. 12. Marts 1955.
I Anledning af et Radioforedrag af Harald Herdal om Carsten Hauchs Hustru Rinna Hauch.
- 621a. S. Kierkegaard i Eftermælet. – Berl. Aft. 1. Nov. 1955.
Anm. af: Erindringer om Søren Kierkegaard. Ved Steen Johansen. (Kbh. 1955).
- 624a. Fransk Humor. – Flensborg Avis' Kronik 22. Nov. 1955.
Anm. af Carl. Johan Elmquist: Humor fra Frankrig. (Kbh. 1954).
- 624b. Gamle Homeros – . – Berl. Aft. 26. Nov. 1955.
Anm. af Homer: Iliaden. Oversat af Otto Gelsted. (Kbh. 1955).
- 624c. Klassisk Tragedie. – Berl. Aft. 2. Dec. 1955.
Anm. af Jean Racine: Andromake. Oversat af Max Lobedanz. (Kbh. 1955).
- 624d. Kierkegaard og Bladene. – Berl. Aft. 3. Dec. 1955.
Anm. af Ulf Kjær Hansen: Søren Kierkegaards Pressepolemik. (Kbh. 1955).
- 627a. Albert Schweitzers Jesus-Bog. – Berl. Aft. Kronik 17. Dec. 1955.
Anm. af Albert Schweitzer: Jesu Liv. (Kbh. 1955).
- 628a. Den victorianske Æra. – Berl. Aft. 22. Dec. 1955.
Anm. af Cyril Pearl: The Girl with the Swansdown Seat. (London 1955).
- 628b. Kaj Bom i Dag. – Berl. Aft. 28. Dec. 1955.
Anm. af Kaj Bom: Dansk i Dag. (Kbh. 1955).